

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 30 września 2010 r.

**Pan
Adam Ludwikowski
Mazowiecki Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska
w Warszawie**

LWA-4101-12-01/2010
P/10/111

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie, zwanym dalej „Inspektoratem” lub „WIOŚ”, kontrolę wymierzania administracyjnych kar pieniężnych oraz ich egzekwowanie w okresie 2008 -2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym w dniu 23 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych i ich egzekwowanie.

1. W ocenie NIK WIOŚ prawidłowo przeprowadzał postępowania w sprawach o ustalenie wymiaru kar biegnących oraz o wymierzenie kar pieniężnych.

Inspektorat w badanym okresie przeprowadził 2145 kontroli planowych obejmując nimi 2196 podmiotów korzystających ze środowiska. W okresie tym przeprowadzono także 1826 kontroli pozaplanowych, w tym 268 kontroli z pomiarami emisji substancji do środowiska, przy czym liczba kontroli z pomiarami emisji miała w poszczególnych latach

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm

tendencję malejącą (z 937 w 2008 r. do 866 w 2009 r. i 491 w I półroczu 2010 r.). Przyczyną odstępowania od wykonywania pomiarów podczas kontroli było realizowanie przez prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń, okresowych pomiarów wielkości emisji wynikających z art. 147 ust 1 i 2 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.²

W badanym okresie wydano 90 decyzji ustalających wymiar kar biegnących, a także 219 decyzji o wymierzeniu kar pieniężnych w łącznej wysokości 40 563,4 tys. zł. We wszystkich przypadkach, w których na podstawie kontroli stwierdzono przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska zawiadamiano kontrolowany podmiot o wynikach pomiarów. Jednak w 1 przypadku podczas postępowania w sprawie ustalenia wymiaru kary biegnącej wyniki pomiarów wskazujące na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu zostały przesłane do zainteresowanego podmiotu bez odrębnego zawiadomienia o stwierdzeniu przekroczenia, co było niezgodne z art. 299 ust.2 *ustawy POŚ*.

Skontrolowane przez WIOŚ podmioty ponosiły koszty pobierania próbek oraz wykonywania pomiarów i analiz stosownie do postanowień art. 18 *ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska*.³ Wysokość kosztów kontroli, ustalano w drodze decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, zgodnie z § 2 i § 3 *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 kwietnia 2006 r. w sprawie warunków i sposobu ustalania kosztów kontroli*.⁴

2. W okresie od 1 stycznia 2008 do 30 czerwca 2010 r. na wniosek podmiotów zobowiązanych do uiszczenia administracyjnych kar pieniężnych i po przeprowadzeniu analizy możliwości terminowej realizacji przez te podmioty planowanych przedsięwzięć, których wykonanie miało zapewnić usunięcie przyczyn ponoszenia kar, wydano 115 decyzji odraczających terminy płatności kar o łącznej wysokości 39 078,1 tys. zł. W 23 przypadkach, stosownie do postanowień art. 319 ust. 1 *ustawy POŚ* gdy podmioty zrealizowały przedsięwzięcie w określonym terminie, co spowodowało usunięcie przyczyn ponoszenia kar wydano decyzje o zmniejszeniu wysokości odroczonej kar o 18 412,1 tys. zł. Przed wydaniem tych decyzji ustalano zakres zrealizowanych przedsięwzięć, służących ochronie środowiska, oraz wysokość poniesionych nakładów finansowych ze środków własnych.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm., dalej *ustawa POŚ*

³ Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 71, poz. 495

W 3 przypadkach, gdy podmioty nie zrealizowały przedsięwzięć w określonym terminie WIOŚ zgodnie z art. 319 ust. 4 ustawy POŚ wydał decyzje o obowiązku uiszczenia odroczonych kar wraz z należnymi odsetkami. Ustalenia kontroli wykazały jednak, że w 2 przypadkach, pomimo upływu 7 i 20 miesięcy od daty poinformowania Inspektoratu o zrealizowaniu przedsięwzięcia w terminie określonym w decyzji orzekającej o odroczeniu terminu płatności kary WIOŚ nie wydał stosownych decyzji o zmniejszeniu kar na łączną kwotę 173,1 tys. zł, co było niezgodne z art. 319 ust. 1 ustawy POŚ.

3. NIK ocenia pozytywnie działania Inspektoratu mające na celu egzekwowanie niezapłaconych kar pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Spośród 103 podmiotów zobowiązanych w badanym okresie do zapłaty administracyjnych kar pieniężnych w łącznej kwocie 1 489,8 tys. zł, które nie wniosły odwołań od decyzji MWIOŚ, 62 terminowo uiściło należne kary. W toku kontroli stwierdzono, że wobec 15 podmiotów, których zaległości wynikające z nieopłacenia kar wynosiły 321,8 tys. zł Inspektorat wystawiał upomnienia po upływie co najmniej 1 miesiąca od upływu terminu zapłaty należności w tym 2 upomnienia zostały wystawione po upływie ponad 3 miesięcy. Ponadto w badanym okresie w 4 przypadkach Inspektorat wystawił tytuły wykonawcze na kwotę 115,7 tys. zł, po upływie ponad 1 miesiąca od dnia doręczenia upomnienia w tym 1 tytuł został wystawiony po upływie ponad 5 miesięcy, co w ocenie NIK wskazuje na niesystematyczną kontrolę terminowości zapłaty zobowiązań do której na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵ zobowiązany był Inspektorat.

Zdaniem NIK powyższe nieprawidłowości spowodowane były organizacją zadań związanych z windykacją zaległości. Pracownik, który je wykonuje, na stałe zatrudniony jest w Delegaturze WIOŚ w Radomiu, a w Inspektoracie w Warszawie zajmuje się sprawami windykacji dorywczo 2 razy w tygodniu.

4. W ocenie NIK Inspektorat terminowo i rzetelnie dokonywał dystrybucji środków pochodzących z administracyjnych kar pieniężnych. Dystrybucja była prowadzona zgodnie z art. 402 ust. 1 ustawy POŚ. Na rachunki właściwych funduszy, a od 1 stycznia 2010 r. także na rachunki budżetów powiatów i budżetów gmin przekazano łącznie 1 315,1 tys. zł, a 231,9 tys. zł przekazano na dochody budżetu państwa, stosownie do postanowień art. 402 ust. 2 ww. ustawy.

⁵ Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Powiadamianie w każdym przypadku podmiotów o stwierdzeniu przekroczenia poziomu dopuszczalnych emisji do środowiska.
2. Niezwłoczne wydawanie decyzji orzekających o zmniejszeniu orzeczonej kary pieniężnej po terminowym zrealizowaniu przez podmiot przedsięwzięcie zapewniającego usunięcie przyczyny ponoszenia kar.
3. Niezwłoczne podejmowanie działań windykacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje od Pana Inspektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.